

I Z V E Š T A J

o izvršenju programa delatnosti
Biblioteke grada Beograda
za 1965. godinu

IZVEŠTAJ O IZVRŠENJU PROGRAMA DELATNOSTI BIBLIOTEKE GRADA BEOGRADA
ZA 1965. GODINU

Teškoće Biblioteke grada Beograda koje potiču od rđavog smeštaja i nedovoljnog prostora za razvoj uspešne delatnosti - na šta ova ustanova već godinama obraća pažnju nadležnima - postale su u 1965. godini prava kočnica razvoja naše delatnosti.

Godinama savladavamo teškoće izuzetnim naporima u očekivanju boljeg smeštaja. Međutim, ni pored izuzetno velikih uspeha u ostvarivanju svojih programa - za šta smo još 1963. godine dobili Sedmojulsku nagradu - ni velika stručna afirmacija koja nas je stavila u red najboljih biblioteka Jugoslavije, ni snalažljivost kojom smo i dalje povećavali svoje rezultate rada, iako sa knjigama u dva - tri reda razasutim po sporednim prostorijama i podignutim do tri metra u visinu - što je stalno otežavalo rad i stalno povećavalo napore kolektiva na relaciji: čitalac - knjiga - mi nismo uspeli da nas Grad stavi sa svom ozbiljnošću na dnevni red za rešenje smeštaja

Danas, kada uz sve svoje napore dalje ne možemo da održimo na uzlaznoj liniji u ostvarivanju svojih zadataka, postavlja se pitanje: "biti ili ne biti". Rešenje tog pitanja nije u našim rukama.

Takvi smeštajni uslovi su samo jedna od velikih teškoća koje su ometale uspešno izvršenje ovog plana.

Druga velika smetnja je bilo neravnomerno finansiranje i izuzetno kasno saznanje o veličini finansijskih sredstava koja nam je, za osnovnu delatnost, obezbedio Fond za kulturu Grada. To smo saznali tek krajem maja, a dotle je u privremenom finansiranju i nesigurnosti otišlo pet dragocenih meseci.

Ubrzo iza toga došla je privredna reforma. Porast troškova života smanjio je realnu vrednost naših sredstava i uslovio ostvarenje programa u daljem toku rada.

Plan rada Biblioteke morao je biti revidiran u srazmeri sa materijalnim mogućnostima. Neki planirani zadaci smanjeni su po obimu, a neki sasvim odloženi za kasnije. Njihovo ostvarenje je neposredno vezano za materijalne uslove koji će ubuduće biti dati ovoj ustanovi.

Odlukom Saveta ustanove o štednji, od avgusta meseca, najteže je pogođena nabavka knjiga i periodike. Tada je nabavka svedena skoro isključivo na po jedan primerak jednog naslova knjige - izuzev dečjih knjiga - a periodične publikacije smanjene su i po broju naslova i po broju primeraka. Sredstva su postajala sve manja, a cena knjige i štampe rasla je iz dana u dan i kadkad prelazila sto posto dotadanje vrednosti. To je, naravno, neminovno pogodilo naš plan o broju izdatih knjiga. Nismo imali šta da damo korisnicima. Brojni čitaoci su se vraćali neusluženi i možda trajno prestali da koriste naše usluge.

Ta situacija nas je naterala na odluku da se u većem stepenu angažujemo oko zadataka koji se mogu realizovati bez većih dinarskih pokrića. Otuda mi i imamo u realizaciji ovogodišnjeg programa nešto smanjenu po neku delatnost iz ugovora, a veliki obim zadataka koji nisu programom bili obuhvaćeni.

U izuzetno teškim materijalnim uslovima kolektiv je nastojao da na taj način izvrši rekompenzaciju svojih obaveza prema Fondu.

IZVRŠENJE PROGRAMA DELATNOSTI PREMA TAČKAMA ANEKSA

1. Rad sa čitaocima.

a) Predviđeno je da su u 1965. godini povećala članstvo Biblioteke na 34.000.

Međutim, članstvo je povećano na 39.259.

Prema tome, Biblioteka je upisala 5.259 članova više nego što je bilo planirano, što znači da je ovaj zadatak izvršen sa 115%.

b) Planirano je da se izda na korišćenje čitaocima 250.000 knjiga i 350.000 primeraka periodičnih publikacija.

Pozajmljeno je na korišćenje 235.137 knjiga i 493.834 primeraka periodičnih publikacija.

Naime, izdato je na čitanje 14.863 knjiga manje i 143.834 primeraka periodičnih publikacija više.

U pozajmljivanju knjiga plan je ispunjen sa 94% a u pozajmljivanju periodičnih publikacija sa 141%.

v) Plan izdatih knjiga smo morali podbaciti, jer od avgusta nabavljamo skoro isključivo po jedan primerak jedne knjige.

Zbog velikog poskupljenja knjiga morali smo smanjiti i broj kupljenih naslova. Zbog toga je dolazilo svakodnevno do vraćanja neuslužbenih čitalaca.

g) Predviđeno je da će se broj posetilaca kretati oko 280.000.

Ukupan broj posetilaca iznosio je 265.061, što znači manje za 14.939 od predviđenog.

Prema tome, plan na ovom poslu ispunjen je sa 94,6%.

Smanjenje nabavke nove knjige, koja je uvek najtraženija, smanjilo je i broj korisnika, jer su odlazili neuslužbeni.

d) Ugovorom je precizirano da će se ostvariti usluga 1.200.000.

Ukupan broj izvršenih usluga iznosi 1.507.813.

Broj izvršenih usluga je veći za 307.813 nego što je predviđeno. Znači da je plan na uslugama izvršen sa 125,6%.

2. Stručni poslovi - obrada

a) U Aneksu ugovora prvi zadatak pod naslovom "2. Stručni poslovi - obrada" formulisan je: " - vođenje publiknog i grupnih inventara".

Biblioteka je inventarisala u pojedinačne inventare i u grupni inventar primljenih knjiga ukupno 11.928 bibliografskih jedinica, a u grupni inventar rashodovanih knjiga ubeleženi su podaci za 1.826 knjiga.

Prema tome, sve nabavljene i rashodovane publikacije u 1965. godini provedene su kroz odgovarajuće inventare.

b) Predviđeno je da se izvrši "potpuna i delimična obrada kataloških listića, korektura, lektorisanje, klasifikovanje i dr. (oko 65.000 kataloških listića)".

Ovi poslovi su izvršeni na 65.640 kataloških listića, odnosno na 640 kataloških listića više od predviđenog. Plan rada na ovim poslovima izvršen je sa 100,9%.

v) Planirano je da se vrši "stalna dopuna i sistematska revizija publiknih kataloga, kao negovanje i dalje razvijanje ostalih postojećih kataloga u Biblioteci (oko 14 kataloga)".

Posebna pažnja obraćena je negovanju kataloga. Rađeno je i na reviziji kataloga - vršena je revizija centralnog matičnog i centralnog publiknog kataloga (od slova A do slova J), kao i topografskog. Prilikom ubacivanja listića vršeno je proširivanje kataloga, menjali su se međaši i vađeni dotrajali listići da bi se prekucali, odnosno zamenili listićima iz rezervnog kataloga listića. U sistematskom katalogu otvarane su nove podgrupe i ispravljane pogrešne decimalne oznake ukoliko se na njih nailazilo. Zbog proširivanja kataloga često su morali biti menjani i natpisi na svim kutijama

Izvršene su sve pripreme za prekucavanje azbučnog matičnog kataloga na latinicu i na listiće međunarodnog formata. Uporedo su izdvojeni kataloški listići iz centralnog publiknog - ćirilica, radi prekucavanja odrednice na latinicu i prebacivanja u abecedni publikni katalog (11.110 listića).

g) Utvrđeno je da je potrebno "dečje odeljenje potpuno stručno srediti".

Naime, dečje odeljenje imalo je sređen knjižni fond po Međunarodnoj decimalnoj klasifikaciji. Nije imalo do kraja urađen nijedan katalog.

Međutim, danas se u svetu knjižni fondovi dečjih biblioteka sređuju po uzrastu, jer se na taj način postiže veći pedagoški efekat u radu sa decom u Biblioteci. Pored toga, ovaj sistem sređivanja knjižnog fonda omogućuje deci da direktno pozajmljuju knjige iz knjižnog fonda prema svom uzrastu.

U oba odseka dečjeg odeljenja ("D-1" i "Neven") u toku 1965. godine završen je rad na preuređenju i presigniranju knjižnih fondova po uzrasnim grupama. Presignirano je ukupno 29.129 knjiga.

Ovo preuređenje je već urodilo plodom, jer se pokazalo da je ovaj raspored knjiga po policama deci daleko pristupačniji i bliži od ranijih smeštaja po Međunarodnom decimalnom sistemu, ili po kolekcijama, a sem toga mnogo više omogućava bibliotekaru da prati literarna interesovanja dece po raznim uzrasnim grupama.

Interes za popularnu nauku je takođe jako porastao u odnosu na ranije godine, jer je ovaj fond odvojen po manjim grupama sa natpisima. koji upućuju čitaoca na određen predmet (geologija, astronomija, astronautika, istorija itd.), pa se članovi vrlo lako mogu snaći i sami pronaći predmet koji žele. Po ovom sistemu se mnogo više koristi i literatura na stranim jezicima, enciklopedije, priručnici kao i priručno-pedagoška literatura za roditelje i vaspitače.

d) U ovoj godini stavili smo sebi obavezu da potpuno sredimo rezervni fond knjiga od oko 25.000 bibliografskih jedinica.

U toku 1965. godine izvršen je pregled celokupnog rezervnog primerka (oko 25.000 knjiga). Izvestan broj knjiga iz ovog fonda uključen je u opšti knjižni fond Biblioteke.

Pored toga, izvršeno je sređivanje knjiga koje je Biblioteka primila pre nekoliko godina od Centralnog komiteta SKJ, a takođe i knjiga koje su dobijene od Okružnog javnog tužilaštva (oko 10.000 knjiga).

Prema tome, izvršeno je sređivanje oko 35.000 knjiga, - oko 10.000 knjiga više nego što je predviđeno planom. Na ovom poslu Biblioteka je izvršila plan rada sa 140%.

3. Rad sa decom

a) Planom je predviđeno da u dečjem odeljenju bude obuhvaćeno 10.000 članova. Dečje odeljenje je povećalo članstvo na 11.370. Na kraju protekle godine Dečje odeljenje je imalo 1.370 članova više od predviđenog broja. Plan rada na upisivanju članova izvršen je sa 113,7%.

b) Planirano je da dečje odeljenje pozajmi na čitanje 120.000 knjiga. Ukupan broj pozajmljenih knjiga iznosi 123.565. Tako je u 1965. godini pozajmljeno više od predviđenog 3.656 knjiga. Prema tome, plan rada na pozajmljivanju knjiga u dečjem odeljenju ispunjen je sa 102,8%.

v) "Pokretnim fondovima lektire obuhvatiće se novih oko 10 odeljenja osmogodišnjih škola". Izvršavajući ovaj zadatak Dečje odeljenje je pozajmljivalo knjige školama i drugim kulturnim i vaspitnim ustanovama. U 1965. godini pozajmljivane su knjige Dečjem vrtiću "Terazije", Radio televiziji Beograd, Savetu za vaspitanje i brigu o deci SR Srbije, Neuropsihijatrijskoj klinici - Dečjem odeljenju, Osnovnoj školi "Karađorđe" u Ostružnici, Osnovnoj školi "Jovan Popović" u Maniću, Osnovnoj školi "Bratstvo-jedinstvo", Osnovnoj školi "Veljko Dugošević", Osnovnoj školi "Filip Kljajić", Osnovnoj školi "Ivan Milutinović" u Višnjici, Osnovnoj školi "Nikola Tesla" u Rakovici i Osnovnoj školi "Borislav Stanković". Prema tome Dečje odeljenje je službom pozajmice knjiga obuhvatilo 12 škola i radnih organizacija. Plan rada na izvršavanju ovog zadatka izvršen je sa 120%.

g) Predviđeno je da se izrade predmetni i topografski katalog (4 kataloga).

Dečje odeljenje je u toku 1965. godine oformilo i sredilo topografski, tematski i predmetni katalog (ukupno šest kataloga). Katalogi se redovno dopunjavaju listićima za nove knjige i već su se pokazali kao neophodni i odlični instrumenti informativne službe za članove i bibliotekare.

U ovoj godini završen je rad na dopuni i redakciji azbučnog kataloga u odseku "Neven", a u odseku "D-1" ovaj posao je u toku. Prema tome, ukupno je izrađeno 7 kataloga, odnosno tri kataloga više. Plan na ovom poslu izvršen je sa 175%.

d) "Po principu kolektivne pozajmice biće obuhvaćen veći broj srednjih škola, koje će biti redovno snabdevane literaturom koja im je potrebna".

Biblioteka je iz svog knjižnog fonda pozajmljivala knjige u protekloj godini Domu učenika za kvalifikovane radneke građevinske struke "Aleksa Dežović", Društvenom domu učenika u privredi "Dragi Milovanović" i Srednjoj tehničkoj školi "Petar Drapšin".

Biblioteka nije mogla šire da obuhvata srednje škole pozajmicom knjiga iz svog knjižnog fonda, jer bi, pozajmljujući knjige iz svog fonda, onemogućila redovne članove da se koriste literaturom koja im je potrebna. Zbog toga bi bilo veoma dobro kada bi se, za ovu vrstu pozajmice, razvio pokretni fond koji u Biblioteci broji svega oko 2.000 knjiga.

đ) Planirano je da se radi na unapređenju dečjih odeljenja svih popularnih biblioteka na beogradskom području.

Dečje odeljenje je u 1965. godini usmerilo svoj rad na sređivanju knjižnog fonda po uzrasnim grupama. Bibliotekarima dečjih odeljenja narodnih biblioteka u Beogradu davane su informacije i pružana pomoć da po novom sistemu sređuju svoje knjižne fondove. Tako je Dečje odeljenje matične narodne biblioteke "Milutin Bojić" u opštini Palilula, po ugledu na Dečje odeljenje Biblioteke grada Beograda, pristupilo sređivanju svog knjižnog fonda.

Sa ciljem da se upoznaju sa novim načinom sređivanja knjižnog fonda Dečje odeljenje biblioteke posećivali su upravnik Gradske biblioteke iz Sremske Mitrovice, sa tri bibliotekara, upravnik dečje biblioteke iz Skoplja sa dva bibliotekara, četiri bibliotečka radnika iz Zrenjanina, upravnik Gradske biblioteke iz Prištine sa osam bibliotečkih radnika, bibliotekari Pionirskog doma iz Niša, bibliotekari Gradske biblioteke iz Subotice, upravnik Dečje biblioteke iz Ohrida i upravnik Dečje biblioteke iz Peći.

Dečje odeljenje Gradske biblioteke iz Sremske Mitrovice, po ugledu na Dečje odeljenje Biblioteke grada Beograda, pristupilo je sređivanju svog knjižnog fonda po uzrasnim grupama.

Na taj način će Biblioteka grada Beograda pomoći ne samo narodnim bibliotekama u Beogradu već i u Srbiji da imaju unificirano sređene knjižne fondove za decu.

4. Matična služba

a) "Sistematsko praćenje rada i problematike popularnih

biblioteka i preduzimanje mera za njihov razvoj i stručno unapređenje".

Biblioteka grada Beograda je izvršila niz poslova koji su u direktnoj vezi sa njenim obavezama kao matične biblioteke grada. U ovom izveštaju navešćemo samo najvažnije:

- Izradila je Izveštaj o radu bibliotečke mreže Beograda u 1964. godini, sa svim tabelarnim pregledima o situaciji bibliotečke mreže na celom području grada.

- Za potrebe Odeljenja za kulturu Sekretarijata za prosvetu i kulturu Skupštine grada Beograda napisana je informacija o stanju i problemima biblioteka šireg gradskog područja.

- Pored toga, Biblioteka grada Beograda izradila je normativna akta: Statut, Poslovnik o radu Upravnog odbora, Poslovnik o radu Saveta, Pravilnik o naknadama za usluge Biblioteke, Pravilnik o sticanju i raspodeli dohotka, Pravilnik o raspodeli ličnih dohoda, - i sve ovo poslala matičnim narodnim bibliotekama, kako bi se mogle poslužiti pri izradi svojih normativnih dokumenata.

- Biblioteka je, za potrebe bibliotečke mreže narodnih biblioteka u Beogradu, pregovarala o mogućnostima saradnje sa Izdavačkim preduzećem "Nolit".

Naime, "Knjigo-servis" Izdavačkog preduzeća "Rad", sa kojim su narodne biblioteke Beograda, preko Biblioteke grada Beograda, imale koordinaciju u nabavci knjiga u 1964. godini, krajem 1964. godine nije u potpunosti izvršavao svoje obaveze prema narodnim bibliotekama Beograda. U njegovom radu pojavljivale su se slabosti u nabavci knjiga za beogradske biblioteke i u njihovoj katalogizaciji i klasifikaciji. Iz ovih razloga pristupilo se pregovorima sa Izdavačkim preduzećem "Nolit" koje je osnovalo Centar za rad sa popularnim bibliotekama. Na ovaj način je u 1965. godini došlo do saradnje u radu između narodnih biblioteka u Beogradu i Izdavačkog preduzeća "Nolit", koje je pod povoljnim uslovima nabavlja knjige za potrebe biblioteka od "Knjigo-servisa" Izdavačkog preduzeća "Rad".

Naime, narodne biblioteke Beograda nabavljale su u 1965. godini kod "Nolita" sva nova i stara izdanja za područja SFRJ sa rabatom od 12%, a sva strana izdanja sa rabatom od 5-10%. Pored toga, nabavljane knjige dobijale su potreban broj kataloških listića sa potpunom kataloškom i klasifikacionom obradom, kao i ispunjene karte knjiga u duplikatu. Ako se ima u vidu da su narodne biblioteke Beograda u 1965. godini nabavile knjiga u vrednosti od oko 54.000.000 dinara, onda će one, za proteklu godinu, izvršiti uštedu u iznosu od preko 6.500.000 dinara, odnosno nabaviće knjige za toliko više sredstava, zahvaljujući rabatu.

- Održano je devet sastanaka Kolegijuma upravnika narodnih biblioteka Beograda.

Po odluci Kolegijuma, sastanci se održavaju u svakoj matičnoj biblioteci, u cilju potpunog upoznavanja stanja i problema u radu bibliotečke mreže Beograda.

Sastanci su održani u Matičnoj narodnoj biblioteci "Đorđe Jovanović" (Stari grad), "Lazo Kočović" (Čukarica) Matičnoj biblioteci opštine Vračar, Matičnoj biblioteci opštine Barajevo, Matič-

noj narodnoj biblioteci "Đuka Dinić" (Savski venac), "Vuk Karadžić" (Zvezdara), "Milutin Bojić" (Palilula) i dva sastanka u Biblioteci grada Beograda.

Na ovim sastancima razmatrana su sledeća pitanja: Informacije o radu matične biblioteke u kojoj se održava sastanak Kolegijuma, Informacija o formiranju i radu Odeljenja društveno-političke literature u Biblioteci "Đorđe Jovanović", . Mogućnost saradnje narodnih biblioteka u Beogradu sa Izdavačkim preduzećem "Nolit", "Mesec knjige" u 1965. godini o obrazovanje komisije za organizaciju akcije, o kreditiranju kupovine knjiga narodnih biblioteka Beograda, o ujednačavanju naplaćivanja osnovnih usluga narodnih biblioteka Beograda, o statistici i evidenciji bibliotečkih poslova i o izveštajima o radu narodnih biblioteka Beograda za 1965. godinu.

Pored toga, posle održavanja sastanaka, izvršen je obilazak: bibliotečkog ogranka u Preduzeću "Beko" Matične narodne biblioteke "Đorđe Jovanović", bibliotečkih ogranka u Žarkovu, Železniku, Sremčici i Rakovici Matične biblioteke "Lazo Kočović", bibliotečkih ogranka u Preduzeću "Elektro-Srbija" i Stambenoj zajednici u Nevešinskoj ulici Matične biblioteke opštine Vračar, bibliotečkih ogranka u selima Bačevcu i Boždarevcu Matične biblioteke opštine Barajevo, bibliotečkog ogranka "Jovan Jovanović-Zmaj" Matične biblioteke "Đuka Dinić" i bibliotečkog ogranka u naselju Hadžipopovac Matične biblioteke "Milutin Bojić".

Napominjemo da je u ovoj godini održano pet sastanaka više nego u 1964. godini.

Dosadašnji sastanci, održavani u opštinskim matičnim bibliotekama, pokazali su veoma dobre rezultate, jer se, pored upoznavanja rada i problemima u opštinskim bibliotekama, na neposredan način mogu upoređivati iskustva u radu jedne matične službe sa drugom, kao i niz drugih delatnosti u bibliotečkoj službi, što može znatno da doprinese unapređivanju rada biblioteka u Beogradu. Pored toga, može se konstatovati da su se narodne biblioteke u opštinama afirmisale kao značajne kulturne ustanove i da je tome znatno doprinela Biblioteka grada Beograda svojom matičnom službom.

I pored svih zalaganja Biblioteke grada Beograda problem biblioteka prigradskog područja ostaje težak. Njegovo rešenje traži veći stepen angažovanja organa vlasti i svih društvenih snaga.

Biblioteka je razvijala i druge oblike rada matične službe, kao što su: obilazak biblioteka i pružanje stručne pomoći u radu, održavanje informacija o knjigama, saradnja sa društvenim i političkim organizacijama u cilju pružanja pomoći narodnim bibliotekama Beograda i rešavanju njegovih problema rada, itd.

5. Propaganda knjige

U ugovoru je precizirano da će se propaganda knjige obavljati preko:

- a) "Beogradske tribine",
- b) Informisanja stručnog bibliotečkog kadra popularnih biblioteka na beogradskom području o tekućoj izdavačkoj delatnosti,

- v) Dijapozitiva u bioskopima i plakatama,
- g) Izložbi knjiga,
- d) Izdavanja "Biltena novonabavljenih knjiga",

Na "Beogradskoj tribini" Biblioteke grada Beograda održane su četiri književne večeri.

Prvo veče organizovao je u zajednici sa Udruženjem književnih prevodilaca SR Srbije, sa temom: Veče dobitnika Nobelove nagrade.

U stvari, veče je posvećeno T.S. Eliotu, Salvatoru Kva- zimodu, San Džon Persu i Jorgosu Seferisu. O ovim pesnicima i njihovoj poeziji govorili su: Jovan Hristić, Jugana Stojanović, Bora Radović i Aleksandar V. Stevanović. Stihove su čitali Ksenija Jovanović i Dejan Čavić. Književno veče je bilo veoma dobro posećeno. Preko osamdeset prisutnih sa interesovanjem je pratilo ceo tok večeri.

U "Borbi" od 21. februara 1965. godine, na strani 13, pod naslovom "Trenutak poezije", prikazano je ovo veče na našoj Tribini. Između ostalog u ovom napisu stoji:

"Tomas Stern Eliot, Salvatore Kva- zimodo, Sen Džon Pers i Jorgos Seferis bili su preksinoć gosti beogradske literarne pub- like, i prva reč o ovom gostovanju morala bi da kaže zadovoljstvo prisutnih i njihovu želju da ovaj trenutak od petka uveče ne ostane usamljeno jedro u kulturnom životu našeg glavnog grada. Bio je to trenutak izuzetno prijatan, svake pohvale vredan. Otuda i naš poz- drav toj poetskoj svečanosti".

Tema večeri na drugom sastanku Tribine bila je: Bluz i poezija".

O savremenoj poeziji američkih crnaca, nastanku bluza i crnačkih duhovnih pesama govorio je Dragoslav Andrić, dramaturg Savremenog pozorišta. Pesme Lengstona Hjuza, Fentona Džonsona, Vo- ringa Kjunija, Franka Horns i drugih crnačkih pesnika Amerike, na- rodne pesme američkih crnaca i do sada neobjavljene prevode crnačke poezije čitali su Radmila Andrić i Dejan Čavić. Pored toga, repro- dukovano je preko ploča: Stari lađar sa Misisipija Big Bil Brunzi peva svoju tugovanku "Crni, mrki i beli", Sidni Veše (solo saksafon) svira svoju kompoziciju "Ja plaćam" iz filma "Crna serija" i pet slepih momaka pevaju svoj sprituals "Negde me zove". Etnografski muzej u Beogradu pozajmio nam je eksponate (nekoliko predmeta iz Afrike) koji su bili izloženi u prostoriji gde se održavalo veče. Pored toga, Izdavačko preduzeće "Rad" je za svakog posetioca od- štampalo nekoliko još neobjavljenih pesama iz crnačke poezije, iz nove knjige koja će uskoro izići. Osim toga, priređena je mala iz- ložba knjiga iz oblasti likovnih umetnosti crnačkih naroda.

Ovo veče je posetilo preko 100 članova Biblioteke i gra- dana Beograda. Prikaz prvog i drugog književnog večera na Beograd- skoj tribini dat je preko jutarnje emisije Radio Beograda.

Treće književno veče Tribine održano je u Učiteljskoj školi u Beogradu. U stvari, ovaj književni sastanak je ponovljeno književno veče "Bluz i poezija". Nekoliko stotina učenika toplo je

pozdravilo učesnike ovog književnog sastanka.

Veče pesnika dobitnika Nobelove nagrade održano je u Kragujevcu. Na realizaciji ove večeri saradivalo je Udruženje književnih prevodilaca SR Srbije, Omladinska tribina u Kragujevcu i Beogradska tribina Biblioteke grada Beograda. Večeri je prisustvovalo preko 250 omladinaca i građana Kragujevca.

Biblioteka je u ovoj godini organizovala 10 informacija o knjigama, a u zajednici sa Udruženjem književnih prevodilaca SR Srbije.

Na ovim informacijama govorili su: Nikola Bertolino o knjizi Luja Aragona "Seljak iz Pariza", Aleksandar Badnjarević o knjizi Huana Gajtisola "Tuga u raju" i Aleksandar Spasić o knjizi Renoa Veleka i Ostina Vorena "Teorija književnosti", Duša Perović o knjizi Konstatina Paustovskog "Povest o životu", Dragoslav Andrić o knjizi Berta Širbeka "Slepi plivači" i o knjizi "Iz savremene poezije američkih crnaca", Olga Trebičnik o knjizi Gentera Grasa "Dečji doboš" i Aleksandar Petrović o knjizi Frensisa Skota Fiedžeralda "Veliki gecbi", Borislav Radović o knjizi Šarla Bodlera "Cveća zla", Milan A. Tabaković o knjizi Knuta Hamsuna "Žena na studencu" i o "Velikoj doktorskoj bajci" Karela Čapeka, Miloš Đorđević o "Čarobnom bregu" Tomasa Mana, Jugana Stojanović o knjizi A. Moravija "Maskarada", Olga Vlatković o knjizi Viktora Kina "S one strane", Nikola Trajković o knjizi Žaka Prevera "Čari Pariza" i o savremenoj francuskoj poeziji, Ivanka Marković o poeziji i književnom delu Rabindranta Tagore (povodom knjige Izbor iz dela), Raško Dimitrijević o knjizi Alena Furnijea "Veliki Mon", Dobrila Stošić o Floberovoj knjizi "Bivar i Pekiše, Marija Stojiljković o knjizi Marije Dombrovske "Noći i dani", Božidar Marković o knjizi Džeka Londona "Beli očnjak", Ivanka Marković pročitala je informaciju Dr Ljube Popovića o knjizi "Leonard da Vinči" od engleskog književnika Kenet Klarka i informaciju Milene Šafarik o knjizi "Stažisti" Ričarda Frida, savremenog engleskog književnika, o sabranim delima Lotreamona Danilo Kiš, o romanu "Borstalboj" engleskog književnika Brendana Biena govorio je Slobodan Petković, Jugana Stojanović o knjizi "Među usamljenim ženama" Čezare Pavese i Nade Prodanović Čurčija o knjizi "Povest dveju žena" od Androla Beneta.

U ovoj godini održano je tri informacije više nego u 1964.

Preko 250 bibliotekara i knjižničara iz narodnih biblioteka Beograda prisustvovalo je ovim informacijama. Posetioci informacija su veoma zadovoljni obaveštenjima koje dobijaju, jer im mogu koristiti u svakodnevnom redu sa publikom. Pored toga, ovaj način rada omogućava im da prošire svoje obrazovanje, kao i da bolje upoznaju atraktivnu literaturu koja se prevodi kod nas. Ističemo da se ova delatnost odvija skoro bez trošenja sredstava Biblioteke, zahvaljujući predusretljivosti Udruženja književnih prevodilaca SR Srbije.

d) Biblioteka u 1965. godini nije preko bioskopa (dijapozitiva) i plakata vršila propagandu svojih knjižnih fondova i delatnosti zbog privrednih mera. Naime, ove dopunske delatnosti su veoma skupe, pa se stalo na stanovište da sredstva treba štedeti i trošiti na osnovne delatnosti Biblioteke.

Radi popularisanja knjižnog fonda Biblioteka je priredila za odrasle sledeće izložbe knjiga: Veliki romani, Komunistički manifest (povodom njegovog prvog izdanja), Dan žena, Prvi maj, Sedmi juli, Marksistička literatura, Dan Republike, Dan Armije, tri izložbe novonabavljenih knjiga i četiri izložbe knjiga iz oblasti umetnosti.

U Dečjem odeljenju organizovano je dvanaest izložbi novih knjiga i dvanaest izložbi novih knjiga i dvanaest izložbi dečjih ilustracija pročitanih knjiga. Sve ove izložbe bile su vezane za neku svečanost, praznik ili priredbu. Za svaki praznik: Dan mladosti, Dan majke, Prvi maj, Sedmi jul, Dan Republike i dr. organizovane su tematske izložbe knjiga i dečjih ilustracija pročitanih knjiga.

Sem ovih izložbi Dečje odeljenje je organizovalo i četiri izložbe novih knjiga: iz oblasti naučno-fantastične literature "Svemir", iz NOB-a, iz oblasti umetnosti - "Muzika i veliki muzičari". Za literaturu iz ovih oblasti je do sada postojalo relativno malo interesovanje. Uspešnom propagandom preko ovih izložbi, kod dece je za kratko vreme poraslo interesovanje i za ovu vrstu literature.

U zajednici sa Savezom za širenje knjige Beograda pokrenuto je pitanje održavanja stalne izložbe knjiga izdavačkih preduzeća. U tom smislu, preko pomenutog Saveza, upućeno je pismo svim izdavačkim preduzećima. Biblioteka grada Beograda je 15. septembra 1965. godine otvorila ovu izložbu u Čitaonici štampe, u ulici Moše Pijade broj 12. Izložba ima za cilj da se građani Beograda u neposrednom kontaktu sa knjigom, pre nego što se odluče za kupovinu, upoznaju sa njom. Do kraja decembra na izložbi je izloženo 275 knjiga, čija vrednost iznosi 258.396 dinara. Ove knjige dobijaju se od izdavačkih preduzeća besplatno i ulaze u knjižni fond Biblioteke.

Tokom ove godine Biblioteka je otpočela sa izdavanjem "Biltena novonabavljenih knjiga".

Ova novina je naišla na dobar prijem kod čitalaca, jer im ona omogućava da brže dolaze do najnovijih knjiga. Bilten je odlično informativno sredstvo ne samo za čitaoce, nego i za službenike kojima su u radu često potrebni izvesni podaci o novonabavljenim knjigama u proteklom periodu.

Do sada je izdato 8 brojeva Biltena (za knjige koje su nabavljene, odnosno inventarisane u periodu januar-decembar). U Biltene je uneto 17.974 bibliografskih jedinica, a za njihovu izradu utrošeno je 280 matrica.

6. "Akcija Mesec dana knjige - učešće u organizaciji Akcije

U želji da Akcija Mesec knjige bude u ovoj godini bolje organizovana nego u ranijim periodima, Biblioteka grada Beograda je još 2 juna 1965. godine organizovala sastanak Kolegijuma upravnika narodnih biblioteka Beograda. Tom prilikom je konstatovano da u Akciji ne bi trebalo više učestvovati kampanjskim radom nego da narodne biblioteke u zajednici sa društvenim i političkim orga-

nizacijama nastoje na rešavanju osnovnih problema rada bibliotečke službe Beograda. Zbog toga je Biblioteka grada Beograda, kao zaključak sa sednice Kolegijuma, uputila Savezu organizacija i ustanova za širenje knjige predlog da se ponovo uzme u razmatranje pitanje rada sindikalnih biblioteka u radnim organizacijama. U ovom predlogu je data i sugestija za rešenje problema rada ovih biblioteka. Naime, predloženo je da se one uključe u svom daljem radu u mrežu narodnih biblioteka Beograda. Pored toga, predloženo je Savezu da se založi za rešenje ovog važnog problema organizacionog sređivanja bibliotečke mreže popularnih biblioteka Beograda. Nastojanje Biblioteke da se sindikalne biblioteke uključe u mrežu narodnih biblioteka u opštinama imaju već sa izvesnim brojem preduzeća i sindikalnih biblioteka dobru saradnju u radu, kao na primer u opštinama: Stari grad, Vračar, Zemun i Palilula.

Pored toga, Biblioteka je preko Dečjeg odeljenja u Akciji Mesec knjige organizovala priredbu za decu. Gost ove priredbe bila je recitatorska sekcija Osnovne škole "Sava Kovačević". Članovi Sekcije izveli su recital "Najlepši stihovi dečje književnosti". Osim toga, u Akciji Dečje odeljenje je upisalo besplatno članstvo Biblioteke IV razred Osnovne škole "Oslobodioci Beograda" i priredilo je dve izložbe novih knjiga za decu.

U periodu ove Akcije bila je pojačana i propaganda aktivnosti svih biblioteka popularnog tipa, što se naročito ogledalo u broju izložbi knjiga, predavanja i povećanom broju napisa u štampi o delatnosti ove službe.

7. Izdavačka delatnost

Predviđeno je da će se izvršiti ovi poslovi:

- " - pristupiće se izradi kataloga opšteg fonda knjiga, kao i knjiga iz oblasti umetnosti;
- pripremiće se fototipsko izdanje lista "Sloboda";
- pristupiće se izradi Priloga bibliografiji dela o Beogradu;
- ispitaće se mogućnost izrade fotokopija listova koje Biblioteka ima samo na mikrofilmu."

U toku protekle godina prekucani su kataloški listići matičnog kataloga (oko 30.000), sređeni su po grupama i pripremljeni za izradu kataloga knjiga opšteg fonda. Za izdavanje kataloga knjiga iz oblasti umetnosti sve pripreme izvršene.

List "Sloboda" nije fototipski izdat, jer njegovo izdavanje staje, prema dobijenim obaveštenju, oko 1.000.000.- starih dinara.

Pripremni poslovi za izdavanje Priloga bibliografiji dela o Beogradu su završeni.

Fotokopiranje listova koje Biblioteka ima samo na mikrofilmu nije izvršeno, jer za to nisu postojala raspoloživa sredstva.

Biblioteka grada Beograda nije mogla da pristupi konačnoj realizaciji svoje izdavačke delatnosti zbog dolaska privredne

reforme koja je zahtevala uštedu finansijskih sredstava, skoro na svim pozicijama u budžetu.

8. Sradnja sa opštinskim bibliotekama, društveno-političkim organizacijama i svim ostalim organizacijama koje se bave problematikom knjige.

U dosadašnjem tekstu izveštaja već je rečeno o saradnji Biblioteka sa izvesnim radnim organizacijama, školama, bibliotekama, i društveno-političkim organizacijama.

Međutim, Biblioteka grada Beograda imala je i druge oblike saradnje.

Za Republički sekretarijat za kulturu SRS izrađena je Informacija o merama koje je Biblioteka preduzela posle donošenja privredne reforme i primene uputstva za njeno sprovođenje, kao i o uslovima za njen rad do kraja godine u nastaloj situaciji. U istom materijalu dato je i mišljenje o mogućnostima rada narodnih biblioteka Beograda u sadašnjim okolnostima i predlog za bolju organizacionu strukturu narodnih biblioteka, koja bi donela ne samo uslove za racionalnije trošnije finansijskih sredstava nego i veće rezultate rada. Ova Informacija upućena je i Savezu za širenje knjige Beograda.

Za potrebe Kulturno-prosvetne zajednice Beograda napisana je Informacija o smeštajnim uslovima rada Biblioteke grada Beograda.

Kulturno-prosvetna zajednica Beograda želela je da organizuje jedan sastanak kulturnih i društvenih radnika Beograda, na kome bi se izvidele mogućnosti za pronalaženje zgrade iz postojećeg fonda zgrada sa spomeničkom vrednošću, kako bi se obezbedili bolji smeštajni uslovi rada našoj Biblioteci. U tom cilju izrađena je pomenuta Informacija. Na osnovu nje su i napisani članci u "Borbi", "Politici", "Večernjim novostima" i "Ekspres politici".

Posle održanog sastanka poslato je pismo Predsedniku Skupštine grada Beograda sa predlogom da se Biblioteci grada ustupi zgrada u Uzun-Mirkovoj ulici broj 1.

Televizija Beograd snimila je film-reportažu o smeštajnim uslovima Biblioteke.

U zajednici sa Kulturno-prosvetnom zajednicom Beograda organizovan je razgovor sa predstavnicima Doma omladine u Beogradu o organizovanju zajedničke bibliotečke službe u Domu. Postignut je sporazum da će nam se Dom omladine ubuduće obraćati za pozajmicu knjiga i za stalnu stručnu pomoć. Međutim, do kraja godine do konkretnih oblika saradnje nije došlo, jer Dom omladine, verovatno, želi da potpuno samostalno i bez naše pomoći organizuje rad svoje biblioteke, a za to - izgleda - dobija i sredstva.

Kulturno-prosvetna zajednica Beograda organizovala je konferenciju za štampu čiji je cilj bio da ubrza otvaranje antikvarnica u Beogradu.

Biblioteka grada Beograda uzela je učešća u organizaciji ove konferencije.

Konferencija je održana u prostorijama Čitaonice štampe BGB, u ulici Moše Pijade broj 12, a Biblioteka je, preko svojih predstavnika, učestvovala i u radu konferencije.

Na osnovu svega do sada izloženog, ako sumiramo sve rezultate rada Biblioteke grada Beograda u 1965. godini, možemo sa sigurnošću da zaključimo da je plan rada ne samo ispunjen, već i prebačen.

U potvrdu toga, naglašavamo sledeće:

1) I pored toga što je cena knjiga i štampe ogromno porasla, što je uslovalo za ista sredstva mogućnost nabavke manjeg broja publikacija, Biblioteka je ipak nabavila preko 11.000 publikacija, od čega za sredstva Fonda 8.428. publikacija.

Posebim angažovanjem svojih napora da dođe do novih knjiga, Biblioteka je od Okružnog javnog tužilaštva iz Beograda i izdavačkih kuća dobila na poklon (bez materijalnih i drugih obaveza) 2.518 novih knjiga, u vrednosti od oko 3.000.000.- dinara (računajući da je prosečna vrednost knjige oko 1.000 dinara, a ona je znatno viša).

Tako je Biblioteka grada Beograda, i pored svih teškoća i privrednih mera, koje su je normalno morale pogoditi, nabavila u 1965. godini publikacija u vrednosti od oko 15.000.000.- dinara.

2) Obim poslova - rada na sređivanju rezervnog fonda Biblioteka je izvršila za oko 10.000 knjiga više nego što je bilo planirano.

3) Biblioteka je u 1965. godini uložila ogromna napore da stručno sredi Odeljenje za rad sa decom i da ovim radom bude primer i putokaz ostalim narodnim bibliotekama.

Ovaj posao Biblioteka je u odnosu na planirane zadatke prebacila za 70%.

Finansijsko obrazloženje ostvarenih zadataka pojedinačno traži izuzetan rad koji nije moguće sprovesti. Bilo bi potrebno pratiti ulaganje svakog dinara, bilo da se on sadrži u radu osoblja ili u uloženom materijalu. Biblioteci bi za takvo praćenje finansijskog efekta svakog zadatka trebalo posebno osoblje, a ona ga danas nema. Biblioteka grada Beograda ima samo jednog stručnjaka za celo finansijsko poslovanje. Pitanje je da li bi i u budućnosti trebalo zbog ovoga povećavati broj osoblja.

Da bi Fond za kulturu imao pregled koliko je sredstava utrošeno za rad ove ustanove u 1965. godini, pa i za zadatke koji su ugovorom fiksirani, prilažemo izveštaj o izvršenju Finansijskog plana u 1965. godini.

U partijama funkcionalnih izdataka iskazana je finansijska vrednost skoro celokupnog rada, a zna se da sve aktivnosti prati odgovarajući deo ličnih i odgovarajući deo materijalnih izdataka.

IZVRŠENJE FINANSIJSKOG PLANA PRIHODA I RASHODA ZA 1965.

part. poz.	Naimenovanje pozicije	Fin.plan	Ostvareno odn.utrošeno
<u>P R I H O D I</u>			
<u>Prihodi od sopstvene delatnosti i drugi samostalni prihodi</u>			
1 1-1	Prihodi od naknada za usluge koje vrši ustanova	4.000.000	3.877.370
1-3	Ostali sopstveni prihodi	2.842.743	2.738.976
	Svega sopstveni prihodi	6.842.743	6.616.346
2	<u>Dotacije</u>		
2-1	Dotacije iz budžeta	68.300.000	68.300.000
3	<u>Višak prihoda nad rashodima po Završnom računu iz ran.godina</u>	2.357.257	2.357.257
	<u>U K U P N O P R I H O D I</u>	<u>77.500.000</u>	<u>77.273.603</u>
<u>R A S H O D I</u>			
1	<u>Lični rashodi</u>		
1-1	Plate i dodaci (sa doprinosima)	47.000.000	46.998.529
1-2	Honorari (sa doprinosima)	1.175.000	1.172.472
1-3	Naknade za prekovremeni rad	625.000	623.202
	<u>Svega lični rashodi</u>	<u>48.800.000</u>	<u>48.794.203</u>
<u>Materijalni rashodi</u>			
2	<u>Operativni rashodi</u>		
2-1	Režijski troškovi	4.400.000	4.360.918
2-2	Putni i selidbeni troškovi	550.273	545.241
2-3	Zamena inventara	52.000	50.175
2-4	Troškovi održavanja zgrade i inventara	1.050.000	1.013.276
2-5	Troškovi osiguranja zgrade i svi ostali operativni rashodi	1.550.000	1.526.973
	<u>Svega operativni rashodi</u>	<u>7.602.273</u>	<u>7.496.583</u>
<u>Funkcionalni rashodi</u>			
3	<u>Troškovi proizvodnje, prometa robe i vršenje usluga</u>		
3-2	Plate i druga lična primanja lica u privremenom radnom odnosu	1.400.000	1.392.622
3-3	Usluge izvršene od drugih	250.000	249.307
	<u>Svega part. 3-funkc. rashoda</u>	<u>1.650.000</u>	<u>1.641.929</u>

4	<u>Ostali funkcionalni rashodi</u>		
4-1	Nabavka knjiga i periodike	11.800.000	11.713.483
4-2	Prop.delatnost i reprezentacija	370.000	365.992
4-3	Odeljenje za rad sa pop.bibliot.	1.140.000	1.133.730
4-4	Čitaonica štampe	2.280.000	2.273.040
4-5	Dečje odeljenje NEVEN	880.000	874.298
4-6	Razni obrasci i oglasi	830.000	829.320
	<u>Svega part.4-funkc.rashoda</u>	<u>17.300.000</u>	<u>17.189.863</u>
5	<u>Investicioni rashodi</u>		
5-1	Dopuna inventara	820.000	820.000
	<u>Svega materijalni rashodi</u>	<u>27.372.273</u>	<u>27.148.375</u>
	Fondu zajedničke potrošnje	1.327.727	1.327.727
	<u>U K U P N O R A S H O D I</u>	<u>77.500.000</u>	<u>77.270.305</u>
	<u>Saldo na žirc-računu 31.XII 65.</u>		<u>3.298</u>